

„Problém je, že čeští studenti zřídka kdy vyjždějí za hranice. V Anglii a Americe se děti ve škole naučí myslet jinak, než myslíme my ve střední Evropě. My jsme trénováni školou stát se úředníkem v bance, všichni ve třídě mají naučené úplně to samé. Kdežto v anglickém nebo americkém systému v dobrých školách jsou studenti učeni podle svých kompetencí a možností. Proto je cestování a výměna mezi studenty tak velice, velice důležitá,“ řekl molekulární biolog **Josef Jiříčný** v pořadu **Hyde park (ČT24)**.

Krátce

- V sedmi krajích se do škol vrátí žáci 2. stupně, za postup sklízí vláda kritiku.** Diskutovalo se o tom, proč mohou fanoušci na fotbal dřív, než se všechny děti vrátí do škol. „Žádnou přednost nedostali. Jsou to pilotní projekty,“ řekla k tomu hlavní hygienička [Pavla Svrčinová](#) (Radiožurnál), ve středu to hájil i ministr [Petr Arenberger](#) (novinky.cz). „Udělal jsem spoustu věcí špatně. Nepočítali jsme se z předchozí vlny. Teď jsme v situaci, ve které bychom měli, a zase se ukazuje, že na děti myslíme až v poslední řadě,“ řekla pro Český rozhlas Plus předsedkyně Učiteléské platformy [Petra Mazancová](#). Podle ní vláda uvažuje o obchodech, ale škrtla celou jednu věkovou skupinu, středoškoláky od 1. do 3. ročníku. Epidemiolog [Petr Smejkal](#) upozornil, že hranice potřebné pro [otevření obchodů Česko dosáhne až 10. května a že školy by měly přijít na řadu dříve](#) (irozhlaz.cz). [Michaela Ryšavá](#) se věnovala na ihned.cz dvěma názorovým táborem v boji o návrat do škol, podle [jednoho jsou děti přenašeči, druzí to považují za nesmysl](#) (ihned.cz). Postup při otevírání škol a ekonomiky se nelíbí opozici ani části vědců či ředitelů škol, [píše Zuzana Hronová](#) (aktualne.cz). [Viroložka Ruth Tachezy](#) se při rozvolňování nad rámec školství obává další vlny, [pandemie podle ní od Velikonoc nebrzdí dost rychle](#) (idnes.cz). Podle [Petera Šebo z Mikrobiologického ústavu AV ČR](#) bude třeba [očkovat i děti](#) (lidovky.cz).
- 36 tisíc studentů podepsalo petici, v níž žádají udělení maturitní známky podle průměru.** Školské asociace nesouhlasí s jejich názorem i názorem poslanců, [kteří minulý týden úřední maturitu vrátili do hry](#) (lidovky.cz). Úřad udělení maturitní známky chce, aby se učiteli přidali [jedni opravný termín pro testy i praktickou zkoušku](#) (novinky.cz). Na řadě středních škol začala praktická maturita týden před obnovením praktické výuky, i kvůli tomu minulý týden poslanci hlasovali o tom, aby ministr Plaga umožnil úřední maturitu. [Josef Mačí se zeptal na 40 školách, jak to dopadlo](#), maturanti na nich uspěli všichni (seznamzpravy.cz). O úřední maturitě diskutovali v [Událostech ČT](#) ředitel gymnázia [Alfréd Dytrt](#) (žádné další úlevy podle něj nejsou žádoucí) a ředitel společnosti [Scio Ondřej Šteffl](#), podle kterého si na letošní maturitu za tři roky nikdo nevzpomene a 150 let starý model maturity by zrušil úplně.
- Zrušený tendr vyděsil ředitele škol, bojí se, že budou muset sami nakupovat testy.** [V pondělí byl zrušen tendr na nákup dalších 5,6 milionů antigenních testů](#) (idnes.cz). „S výběrovým řízením na dodávky testů pro školy to dopadlo přesně tak, jak jsme předpokládali,“ [okomentoval to jihočeský hejtmán Martin Kuba](#) (irozhlaz.cz). [CNN Prima News připomněla](#), že ministerstvo školství požadovalo v březnu nákup 11 milionů testů, vláda ale kývla jen na polovinu. „Nechci říkat, že někdo nemluví pravdu. Minimálně mají zmatek v číslech,“ řekla na adresu MŠMT [Alena Schillerová](#), testů prý bude dost. Tendr byl vypsán znovu, testy ale do škol dorazily 17. května. [Ředitelé se podle aktuálně.cz](#) bouří proti tomu, že by testy měly nakupovat sami. Vláda změnila pravidla, zaměstnanci škol a žáci na 1. stupni se nově mají testovat jen jednou týdně, Plaga je přesvědčen, že díky tomu testy do 17. května budou stačit. S tím ale za [víceletá gymnázia nesouhlasí Renata Schejbalová](#) (novinky.cz). Předseda Asociace ředitelů základních škol [Michal Černý](#) poznamenal, že [školy oslovují s nabídkou různé firmy](#) (irozhlaz.cz). Ve čtvrtek vláda rozhodla, že do škol pošle 185 tisíc testů určených původně pro úředníky. V pátek Plaga i kvůli nedostatku antigenních testů připustil, že by se žáci mohli začít testovat PCR testy, [současné zásoby by podle něj měly stačit](#) (CNN Prima News). „Za to, že první tendr nevyšel, my nemůžeme. Nabídku podaly pouze čtyři firmy, a prostě nevyhověly požadavkům,“ řekl pro Deník N ředitel Správy hmotných rezerv [Pavel Švagr](#), ani úspěch dalšího tendru nechtěl garantovat. Na tom, zda testů pro školy bude dost, se [v Událostech ČT](#) neshodli poslanci [Karel Rais](#) (ANO) a [Martin Baxa](#) (ODS).
- Od září začne podle upraveného rámcového vzdělávacího programu pro informatiku učit 787 škol.** [Do roku 2023 by podle něj měly učit všechny](#) (novinky.cz). „Je to dvojnásobek škol, než jsme očekávali vzhledem k tomu, s čím vím že bude během pandemie potýkat,“ [cituje náměstka ministra školství Jaromíra Berana ihned.cz](#), text upozorňuje na zvýšení počtu hodin i nový vzdělávací obsah. Jak to dopadne, záleží na školách a učitelích, [říká Daniel Lessner z Jednoty školských informatiků](#) (lupa.cz).

V souvislostech

ČÍM ZAPLNIT PRÁZDNÝ PROSTOR MEZI CENTREM A ŠKOLAMI? MINISTERSTVO SPUSTILO PILOTÁŽ STŘEDNÍHO ČLÁNKU

Na podzim vláda schválila Strategii 2030+. Spolu s tím se vybudování středního článku vzdělávání stalo jednou z priorit. Teď ministerstvo školství spouští na Semilsku a Svitavsku dvouletou pilotáž, během níž chce hledat, jakou podobu by nová úroveň školského systému mohla mít. České školství je od roku 2000, kdy školy dostaly právní subjektivitu, extrémně decentralizované. „Byly zrušeny školské úřady jakožto prvek státní správy organizovaný v obcích a jejich tabulková místa byla pro podporu škol v území přesunuta na vznikající obce s rozšířenou působností,“ vysvětluje ředitel Beduina [Miroslav Hřebecký](#) v [Auditu vzdělávacího systému za rok 2020](#), který se podrobněji věnuje dopadům snahy dát školám svobodu.

Co s tím dál, o tom se diskutovalo už před pandemií, [úvahy o řízení škol shrnul v roce 2018 například Arnošt Veselý](#) (rozeniskoly.cz). Dlouhé období výuky na dálku potvrdilo, že ministerstvo nedokáže v decentralizovaném systému na úrovni škol garantovat kvalitu (nejen) distanční výuky, zatímco školy se zřizovateli jsou na zvládnutí krizové situace do značné míry samy. Na podzim vláda schválila [Strategii 2030+ a spolu s tím se vybudování středního článku stalo jednou z priorit pro příští léta](#) (strategická linie 4). „Řešením slabých míst není návrat k centralizovanému řízení a odebírání kompetencí školám a zřizovatelům, ale spíš podpora a pomoc,“ konstatuje se v dokumentu.

Dvouletá pilotáž nemá testovat jedno dopředu dané řešení, konkrétní podoba středního článku by měla vyplynout až z ní. Do vybraných okresů posílá ministerstvo své metodiky, pro pilotáž má vyčleněno finanční prostředky na čtyři úvazky v každém regionu. „Nebudou to čtyři lidé, řada jich chce zůstat na zkrácený úvazek na školách. Počítáme také s dohodami na expertní činnost,“ říká [Martina Běťáková](#) z MŠMT. Každý metodik bude mít svoji skupinu škol, kterou bude navštěvovat. „Bude jim poskytovat podporu podle jejich potřeb. Starat se bude také o zřizovatele, to je druhá linie. Cílem je přímá, individualizovaná podpora. Máme vytipované návrhy činností, ale není to seznam, který bychom předložili a řekli ‚vyberte si‘, nechceme, aby to bylo dopředu něčím zatížené,“ vysvětluje [Martina Běťáková](#).

K obdobnému cíli už nyní směřuje [na Kutnohorsku projekt Eduzměna](#), který se soustředí na podporu škol na území obce s rozšířenou působností (ORP). „V tomto menším územním celku chceme také nabídnout odběremění, a to nejen od administrativy. Reálně zprostředkujeme služby, které školy potřebují – například IT, pomoc se zpracováním projektů nebo koordinaci sociálních a zdravotních služeb. Zároveň jim poskytujeme externí pracovníky, kteří už nyní podporují pedagogické činnosti. A počítáme s tím, že pro tento typ podpory vyškolíme lidi přímo na území ORP,“ říká ředitel Eduzměny [Zdeněk Slejška](#). Konzultanti školy provázejí například zpracováním rozvojového plánu, z potřeb škol vyplynula společná pedagogická témata – například jak vést žáky k reflexi nebo jak pracovat s chybou. Nyní je čeká také vyhodnocení funkčnosti už poskytovaného právního servisu, na dvou základních školách mají začít působit mobilní týmy duševního zdraví, které zajišťuje ČOSIV.

Na vizi středního článku pracuje od září 2020 také jedenáctičlenný tým učitelů, ředitelů a odborníků v pracovní skupině [Střední článek projektu Partnerství pro vzdělávání 2030+](#). „Dokončili jsme první interní verzi naší vize a zorganizovali dvacet odborných diskusí, do kterých se zapojilo více než 400 lidí,“ říká vedoucí pracovní skupiny [Vladimír Srb](#) ze Stálé konference asociací ve vzdělávání (SKAV). Výsledek chtějí představit v červnu. Zatímco ministerská pilotáž i aktivity Eduzměny se soustředí na konkrétní aktivity na školách, pracovní skupina jim chce poskytnout teoretickou oporu i konkrétní podněty. „Hlavní účel středního článku je zlepšovat vzdělávací výsledky, wellbeing a rovné šance žáků na úrovni okresu. Potřebujeme pouze takový střední článek, který dokáže prokazatelně zvyšovat kvalitu učení dětí. To by podle nás mělo být i hlavním kritériem pro vyhodnocování pilotáže,“ zdůrazňuje [Vladimír Srb](#). Za nejvhodnější územní jednotku pro vznikající střední článek považují experti pracovní skupiny okres.

Tipy a události (výběr z [EDUKalendáře](#))

- 19. 5., 15.30, online, **Webinář Komiks ve výuce**
- 19. 5., 14.00, online, **debata Základkou to nekončí - pokračujeme na střední**

POMOZTE NÁM JAKO DÁRCE:

Každý dar umíme efektivně použít a proměnit ho v užitečnou informaci. Týden co týden připravujeme Beduina, píšeme a mluvíme o vzdělávání s cílem proměnit ho k lepšímu. Abychom v tom mohli pokračovat i nadále, potřebujeme Vaši podporu.

DAROVAT